

Populisme cultural d'esquerres: és possible un nou paradigma cultural a Espanya?

Published by [Interacció](#) [1] on 20/05/2022 - 10:40

[Cultural Trends](#) [2] | J. A. Rubio-Arostegui i J. Rius-Ulldemolins

La relació entre populisme i cultura ha sigut objecte de molts debats acadèmics en la darrera dècada, sobretot en el que respecta a la llibertat d'expressió i els drets de les minories, per la qual cosa s'han centrat – a Europa – en el populisme de dretes.

J. A. Rubio-Arostegui i J. Rius-Ulldemolins parteixen d'aquesta manca d'estudis en la matèria per elaborar l'article "**Left cultural populism and podemos: is it possible to newly orient cultural policy in Spain?**", en el qual estudien les particularitats del populisme d'esquerres en l'àmbit de la cultura, al qual s'ha prestat menys atenció malgrat la importància que els governs d'esquerres concedeixen als vessants intel·lectual i acadèmic de la cultura.

En aquest estudi, s'avalua si el discurs populista de l'esquerra ha aconseguit construir un canvi de paradigma respecte a les polítiques culturals anteriors i es mesuren els impactes que això ha tingut en la gestió cultural. Les primeres línies desgranen l'ús del terme "populisme" amb les diverses connotacions que ha tingut en els darrers anys i en contextos diferents.

Manifestació del Moviment 15M a la Plaça de Catalunya | Viquipèdia

Segons els autors, a Espanya, diversos estudis i articles escrits per destacats polítics d'esquerres han revelat que, tot i haver llançat **discursos trencadors** amb el sistema establert, aquests han tingut **tendència a suavitzar els seus posicionaments inicials** una vegada accedeixen al poder.

El document fa un repàs als efectes de les retallades de la despesa en cultura, les mesures d'austeritat preses arran la crisi financera de 2008 i la crisi institucional expressada a través del moviment del 15M i com això va crear una **oportunitat per repensar la política cultural**.

En aquest sentit, l'article examina dues propostes que han emergit per reorientar la política, una basada en els **béns comuns** de la cultura, i l'altra, ideada pel partit polític Podemos, que pretén trencar el model instaurat després de la dictadura pels successius governs socialdemòcrates i conservadors.

A grans trets, els autors examinen si l'estructura inicial de Podemos – sorgida arran del moviment de protesta del 15M – va impulsar un vertader canvi en la política cultural i si l'activisme ciutadà i intel·lectual van tenir el mateix efecte en l'elaboració d'una nova política cultural. Alhora, s'intenta entendre si la gent del carrer necessitava realment un canvi de paradigma cultural respecte les tres dècades anteriors. Quines similituds i diferències hi ha entre aquests dos posicionaments, des del punt de vista de l'anàlisi del discurs?

L'article conclou que, tot i que a través dels nous enfocaments del procomú s'ha exigít **més transparència en l'esfera cultural** i s'han realitzat valuoses **crítiques a la política cultural existent**, la deriva elitista i el **clientelisme en la gestió cultural pública**, els seus **resultats han sigut modestos**, ja que no s'ha aconseguit refundar la política cultural ni ha impedit que es forgi una nova hegemonia política en aquest àmbit.

Podeu sol·licitar-ne una còpia al [Centre d'Informació i Documentació](#) [3] (CIDOC) a través del correu electrònic cidoc@diba.cat [4] ó el [Servei de consulta bibliogràfica en línia](#) [5].

Cita bibliogràfica

Rubio-Arostegui, J. A. i Rius-Ulldemolins, J. (2022). Left cultural populism and podemos: is it possible to newly orient cultural policy in Spain? *Cultural Trends*, 31 (2),133-151, DOI: [10.1080/09548963.2021.2021778](https://doi.org/10.1080/09548963.2021.2021778) [6]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Article

Tags: governança cultural

- [7]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2022/05/leftpopulism>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://www.tandfonline.com/journals/ccut20>

[3] <https://www.diba.cat/en/web/cerc/cidoc>

[4] <mailto:cidoc@diba.cat>

[5] <https://formularis.diba.cat/diba/centre-dinformacio-i-documentacio-servei-dinformacio-bibliografica>

[6] <https://doi.org/10.1080/09548963.2021.2021778>

[7] <https://interaccio.diba.cat/node/8975>